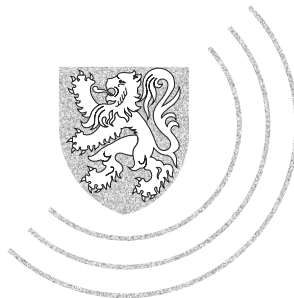

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 juni 2003

ONTWERP VAN DECREET

**tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002
betreffende de integrale jeugdhulp**

AMENDEMENT

voorgesteld na indiening van het verslag

Zie :

1584 (2002-2003)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendement
- Nr. 3 : Verslag

AMENDEMENT Nr. 2

**voorgesteld door
mevrouw Trees Merckx-Van Goey
en mevrouw Sonja Becq
na indiening van het verslag**

Artikel 2

In artikel 2, op de tweede en derde regel, tussen de woorden "wordt" en "bekrachtigd", de woorden ", met uitzondering van de bepalingen van hoofdstuk II," invoegen.

VERANTWOORDING

De verantwoording bestaat uit een hoofdargument en een subsidiair argument. In eerste orde komt het de Vlaamse regering niet toe de bepalingen 'rechten van de cliënt' op te nemen in haar voor bekrachtiging voorgelegde uitvoeringsbesluit. Dit is niet enkel juridisch uit den boze, het is ook niet wenselijk.

Subsidiair wordt vastgesteld dat hoofdstuk II tal van gebreken vertoont en vragen om verduidelijking oproept waaraan verholpen kan worden door het volgen van de normale parlementaire weg.

Hoofdstuk II van het voor bekrachtiging voorgelegde besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 bevat de 'rechten van de cliënt':

- artikel 5 : regeling van de uitoefening van deze rechten en het recht op bijstand door een vertrouwenspersoon ;
- artikel 6 :
 - recht op duidelijke, volledige en begrijpelijke informatie over het hulpaanbod, over de hulpverlening en over zijn rechten en verantwoordelijkheden ;
 - recht op informatie aangaande de aard, inhoud, omvang, urgentie van de hulpverlening, over de eventuele risico's van niet-hulpverlening en over de alternatieven voor de aangeboden hulpverlening ;
- artikel 7 :
 - recht op inzage in de stukken die uitsluitend hemzelf betreffen ;
 - recht op toegang tot stukken die ook gegevens bevatten over andere personen of door andere personen verstrekte vertrouwelijke informatie bevatten ;
 - recht om zich uitdrukkelijk te verzetten tegen de toegang van zijn ouders of zijn wettelijke vertegenwoordiger tot alle of bepaalde informatie in de dossiers die hem betreffen ;
- artikel 8 : recht om geïnformeerd vrij in te stemmen in iedere tussenkomst van een hulpaanbieder of andere voorziening, het team indicatiestelling, het team toewijzing en de trajectbegeleider.

In zijn advies over het ontwerp van besluit (advies 34.478/3, *Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1584/1, 33-34*) stelde de Raad van State dat de bepalingen van hoofdstuk II, met uit-

zondering van artikel 4, geen rechtsgrond vinden in het decreet van 19 juli 2002. De Raad gaat zelfs verder :

"Het gaat overigens om bepalingen die de rechtsverhouding tussen bepaalde personen betreffen, o.m. tussen minderjarigen, enerzijds, en hun ouders en de hulpverleners, anderzijds. De desbetreffende regelingen steunen impliciet op een afweging van belangen. Bij gebreke van een machtiging daartoe door de decreetgever, staat het niet aan de Vlaamse regering om tot die belangenafweging over te gaan.

Hoofdstuk II dient dus uit het ontwerp te worden weggelaten."

Gebruikersrechten of rechten van de cliënt horen principieel niet thuis in een uitvoeringsbesluit. Deze rechten expliciteren de grond- en persoonlijkheidsrechten die in een context van hulp- en dienstverlening hun evidentie verliezen. Het is aan de decreetgever om deze rechten vast te leggen. Een aanzet wordt hiertoe gegeven in het voorstel van decreet van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens, de heren Guy Swennen en Jan Roegiers en mevrouw Sonja Becq houdende de rechtsbescherming en de inspraak van gebruikers van welzijnsvoorzieningen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 783/1*).

Om een ad-hocregeling tegen te gaan en eventuele tegenspraak tussen aparte regelingen te vermijden is het noodzakelijk dat dit voorstel van decreet de enige basis vormt voor het vastleggen van gebruikersrechten.

Zoals blijkt uit het voorgaande strekt dit amendement er zeker niet toe de minderjarige en zijn leefomgeving in het kader van de integrale jeugdhulp rechteloos te laten. Desgevallend, hoewel dat niet de voorkeur van de indieners van dit amendement wegdraagt (zie hierboven), kan het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp worden aangevuld met een luik 'rechten van de minderjarige en zijn leefomgeving'. Hierdoor kan het Vlaams Parlement zijn rol ten volle vervullen. Zo is duidelijk dat de bepalingen van hoofdstuk II veel onduidelijkheden vertonen en een discussie ten gronde hierover in het parlement noodzakelijk is. Het tussentijds rapport 'Het juridisch statuut van de minderjarige in de jeugdhulpverlening' van de werkgroep Positie van de cliënt (beleidsondersteuning Integrale Jeugdhulp februari 2003), dat vooralsnog niet aan het parlement werd voorgelegd, kan hierbij een passend instrument zijn.

Het argument dat ook de rechten van hoofdstuk II ononderhevig kunnen zijn aan de 'trial & error'-bevindingen van tijdelijke pilootregio's staat overigens haaks op de idee van een adequate rechtsbescherming, rechtsbescherming waarmee per definitie niet kan worden geëxperimenteerd.

Bij wijze van voorbeeld enkele punten waarmee het parlement verondersteld wordt zonder meer in te stemmen :

- wie beoordeelt de mogelijkheid van een minderjarige om een redelijke beoordeling van zijn belangen te maken (artikel 5, § 1, eerste lid) ?
- wie is de vertrouwenspersoon en wie is het zeker niet (artikel 5, § 1, tweede lid) ?
- wie moet tegemoetkomen aan het recht op informatie over de rechten ? Het samenlezen van het eerste en tweede lid van artikel 6 brengt geen duidelijkheid, integendeel.
- het loutere feit dat de minderjarige en de betrokken persoon uit zijn leefomgeving het recht op inzage verwerven

in de stukken die uitsluitend henzelf betreffen (artikel 7). Het staat nu reeds vast dat dit inzagerecht problematisch is en niet in alle gevallen opportuun is.

- de minderjarige heeft het recht zich uitdrukkelijk te verzetten tegen de toegang van zijn ouders of zijn wettelijke vertegenwoordiger tot alle of bepaalde informatie in de dossiers die hem betreffen (artikel 7). Betekent dit a contrario dat de minderjarige zich niet kan verzetten tegen de toegang van andere personen uit zijn leefomgeving tot informatie die de minderjarige betreffen ?

Merk ook op dat artikel 4 van hoofdstuk II van het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 reeds is opgenomen in artikel 4, § 2, van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1211/1). In dit amendement wordt het aldus weggelaten, met als gevolg dat het volledige hoofdstuk II komt te vervallen.
